

התייחסות ספרנים בבתי ספר על-יסודיים בישראל לשאלת הפיקוח והביקורת על

הרכב האוסף בספרייה: מחקר גישה ועמדות / שרעבי יוסי

תקציר:

מטרת המחקר הייתה לבדוק את התייחסותם של ספרנים בבתי-ספר על-יסודיים בישראל כלפי הפיקוח והביקורת על הרכב האוסף בספרייה. המחקר התבסס על שאלון דואר שהופץ בבתי-ספר על-יסודיים בכל מחוזות הארץ. המדגם הסופי כלל 187 בתי-ספר על-יסודיים (חטיבות בעליונות או בתי-ספר שש-שנתיים) בכל ששת המחוזות, למעט חטיבות ביניים, ונכללו בו בתי-ספר ממלכתיים-דתיים ותורניים-לאומיים (ישיבות תיכוניות או אולפנות לבנות) אשר ברשותם הייתה ספרייה בתקופה בה נערך המחקר. נמצא קשר מובהק בין השתייכותו המיגורית של בית-הספר בו מועסק(ת) הספרן(ית) לבין התייחסותו העקרונית והמעשית של הספרן(ית), כלומר הסכמה נמוכה יותר לפיקוח וביקורת במיגזר הממלכתי לעומת שיעורים גבוהים יותר של הסכמה במיגזר הממלכתי-דתי ובמיגזר התורני-לאומי. כמו כן, נמצא כי המורים מתערבים בתכנים של אוסף הספרייה במידה רבה יותר יחסית למנהלי בתי-הספר ולהורים, שהתערבותם הייתה מעטה ביותר. נמצא כי ההתייחסות המעשית של הספרן(ית) כלפי פניות להטלת פיקוח וביקורת על אוסף הספרייה, הן מצד מנהל בית-הספר והמורים והן מצד ההורים הייתה חיובית, כלומר הספרן(ית) על פי רוב נענה לפניות הללו, אך מידת ההיענות שונה בהתאם למיהותו של הפונה: יש יותר היענות לפניות מצד המנהל לפניות מצד המורים, או ההורים. התחומים הנושאים אשר לגביהם הייתה פונה אל הספרן(ית), מצד מנהל בית-הספר והמורים או מצד ההורים, להטלת פיקוח וביקורת על אוסף הספרייה, היו בדרך כלל: אלימות, פורנוגרפיה, גזענות וסמים, ובמידה מועטת יותר נושאים הקשורים לייצוג אידיאולוגיה פוליטית מסוימת. לגבי המשתנים הדמוגרפיים נמצאו קשרים חלקיים בלבד בין גיל הספרן, מגדרו, השכלתו וותקו לבין דרגת ההסכמה לפיקוח וביקורת.

מס' מיון בספרייה:

025.213 שרע.הת תשס"ד

מס' מערכת בספרייה:

571678